

TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Alpay Azap'ın SGK Genel Kurulu Konuşma Metni:

“Sayın Bakan yardımcısı, Sayın Başkan, SGK'nın değerli çalışanları, konfederasyon ve meslek örgütü temsilcileri hepinizi Türk Tabipleri Birliği adına saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama benden hemen önce söz alan çalışan örgütlerinin değerli temsilcilerinin dile getirdiği emekli aylıklarının yetersizliği sorunuyla başlamak istiyorum. Bu sorun ne yazık ki hekimler için de geçerlidir. Üstelik emekli hekimler arasında emekli aylığı açısından ciddi bir eşitsizlik de söz konusudur. Bağ-Kur ve SSK emeklisi hekimler ek ödenti almadıkları gibi aylıkları çok düşüktür. Bugün asgari ücretin altında, 15-16 bin TL emekli aylığı alan hekimler var. Düşük emekli aylıkları nedeniyle uzun ve yıpratıcı bir eğitim ve çalışma hayatı sonunda hekimler emekli olamıyorlar, emekli olanlar da geçinebilmek için çalışmak zorunda kalıyorlar.

Biz TTB olarak emekli hekim aylıklarındaki bu adaletsizliği ve yetersizliği gidermek için bir yasa tasarısı teklifi hazırladık. Bu yasa tasarısı teklifi halen TBMM komisyonunda görüşülmeyi bekliyor. Bu konuda Mecliste grubu bulunan siyasi partiler nezdinde girişimlerimiz görüşmelerimiz devam ediyor ancak Bakanlıkların ve SGK'nın değerli bürokratlarını burada bulmuşken sizlerin de bu konuda bilgi sahibi ve duyarlı olmasının ve desteğinizin önemli olduğunu söylemek istedim.

Genel kurulun dikkatine ve ilgisine sunmak istediğimiz asıl konu ise sağlık sisteminin karşı karşıya olduğu ve ‘Yenidoğan Skandalı’ ile görünür hale gelen büyük kriz ve çöküş. Hepiniz gelişmeleri basından yakından izliyorsunuzdur, ben olayın ayrıntılarına elbette girmeyeceğim. Burada önemli olan neden böyle feci bir olayla karşı karşıya kaldığımızdır. Bu skandalın birkaç ahlak ve vicdan yoksunu, kötü niyetli sağlık çalışanının suçu olarak görülmesi son derece yanlış olur. Eğer olayı böyle değerlendirirsek sorunun gerçek nedenlerini anlamaz ve tartışmazsak buna benzer kötü durumlarla çok defa karşılaşmamız ve sonunda sağlık sisteminin tamamen çökmesi kaçınılmaz olacaktır.

Bu skandalın ve belki de henüz haberdar olmadığımız başka skandalların temelinde yatan sebep SGK'nın özel sağlık hizmet sunucularından hizmet satın almasıdır. Bu hizmet alımı öyle bir noktaya gelmiştir ki Türkiye’de özel hastanelerin en büyük finansörü SGK olmuştur. Değerli katılımcılar, dünyada bunun örneği yoktur. Dünyada özel sağlık hizmet sunucularının kamu sağlık sigortası tarafından ayakta tutulduğu başka bir ülke yok. Bugün SGK hizmet alımını durdursa pek çok özel hastane ayakta kalamaz noktadadır. Adeta SGK'ya bağımlı hale gelmiştir. Bunu sayılardan da görüyoruz aslında. 2002-2022 yılları arasında özel sektörde yatak sayısı 4,5 kat artarken kamuda yatak sayısı 1,5 kat bile artmamıştır. Üstelik bu artışa yakından baktığımızda esas olarak SGK'nın özelden hizmet almaya başladığı 2007 yılından sonra hızlandığını görmek mümkündür.

Yenidoğan skandalı özelinde yine çok iyi bildiğinizi düşündüğüm bir başka sayı da yenidoğan yoğun bakım yatak sayısıdır. Ülkemizde yenidoğan yoğun bakım yataklarının %52'si özel sektördedir. Oysa pediatri veya yenidoğan uzmanlarının yarısı bu hastanelerde çalışmıyor. Sadece bu sayılar bile orada hizmetin sağlıklı verilemeyeceğinin en temel göstergesi. Özetle, özel sağlık hizmet kuruluşları SGK sayesinde sağlıklı bir şekilde büyümüş, sağlık sistemimizde büyük sorunların kaynağı haline gelmiştir.

Elbette SGK özel sağlık kuruluşlarından hizmet alabilir, belli hizmetlerin özelden alınması gerekli de olabilir. Ancak birincisi bu hizmetler kamuda verilemeyen belli ve sınırlı sayıdaki hizmetler olmalıdır. İkincisi hem hizmet alınan kuruluşlar hem de alınan hizmet, sonuçları açısından, çok sıkı denetlenmelidir. Hizmet alımı sınırlanmadan, sadece denetimle de sorunun çözülemeyeceği ortadadır. Biliyoruz hem sağlık bakanlığı hem SGK çeşitli denetimler yapıyor. Ama sağlık hizmetinin yapısı gereği bu denetimlerin sorunu çözebilmesi mümkün değil. Tıbbi süreçler hakkında biz hekimler çoğu zaman ortak bir karara varsak da

pek çok durumda da yapılması gereken tanı ve tedavinin içeriği, zamanlaması gibi konularda ortaklaşamayabiliyoruz. Hastanın yoğun bakıma yatması, yoğun bakımda birkaç gün daha kalması, herhangi bir tedavinin uygulanması gibi kararlar tıbbi gerekçelerle farklı hekimler tarafından farklı şekilde verilebilir. Üstelik denetimi 7/24 yapabilmek de mümkün değildir.

Önemli olan sistemi yenidoğan skandalında yaşadığımız türden suistimallere izin vermeyecek şekilde kurgulamaktır. Burada yapılması gereken kamu kaynaklarının kamu yatırımlarına harcanması, özelden hizmet alınmak zorunda kalınmamasıdır. SGK ben hizmet alıcıyı kamuya da özele de üniversiteye de aynı hizmet için aynı parayı ödüyorum nasıl olsa rahatlığında olmamalıdır. Vatandaşın topladığı primlerden oluşan kaynakları harcarken, vatandaşın nitelikli bir hizmet almasını ve kaynağın verimli kullanılması için bu nitelikli hizmeti ucuza almasını sağlamakla görevli olmalıdır. Şunu da ekleyerek bu konuyu kapatayım; bugün kamuda ikinci basamak bir hastanede başvuru başına maliyet 187 TL iken özel hastanede başvuru başına maliyet 572 TL'yi bulmaktadır.

Burada sizlerle paylaşmak istediğim bir diğer konu sağlık hizmetlerinin bedellerinin ödenmesine ilişkin. Ülkemizde SGK finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin teşhis ve tedavi yöntemleri ile sağlık hizmetlerinin türlerini, miktarlarını ve kullanım sürelerini, ödeme usul ve esaslarını belirlemeye tek yetkili kurumdur. SGK bu amaçla 9 kişilik bir komisyona sahip. Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu'nda çeşitli bakanlık temsilcileri, Hazine Müsteşarlığı, üniversite sağlık hizmeti sunucuları ile özel sağlık hizmeti sunucularını temsilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek birer kişi ve kurumdan temsilciler var. Bu komisyon kararları Resmî Gazete'de yayımlanıyor ancak bu kararların hangi gerekçelerle, nasıl bir tartışma, görüşme sonunda alındığını biz bilmiyoruz. Üstelik bu kararların oluşumuna müdahale de edemiyoruz.

Bu komisyonda hekimlerin temsilcisi olarak TTB'nin yer almasının önemli ve gerekli olduğunu düşünüyoruz. Çünkü bu tanı, tedavi yöntemlerini kullanan kişiler esas olarak hekimler, hekimlerin komisyonda kurumsal olarak temsil edilmesi işleyişin daha sağlıklı ve verimli olmasını sağlayacaktır. Bizim dışımızda hizmetten yararlananların, hastaların temsilcileri de bu komisyonda mutlaka olmalıdır. Ancak o zaman sağlık hizmetine erişim daha iyi olabilecek, gereksiz tartışmaların önü kesilebilecektir.

Son olarak 5510 sayılı yasaya ilişkin birkaç küçük önerimiz var. Onları zamanınızı almamak adına kürsüde dile getirmek istemiyorum. Yazılı olarak divana sunacağız. Hepinize dikkatiniz için teşekkür ederken, genel kurulun başarılı geçmesini diliyorum.”